

Katedra Rybactwa Jeziorowego i Rzecznego, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ANDRZEJ SKRZYPCZAK, ANNA BEATA CHMIELEWSKA

*Potencjał turystyczny gminy Janów Podlaski i ocena jej
atrakcyjności turystycznej na tle powiatu bialskiego
(województwo lubelskie)*

The tourism potential of the commune Janów Podlaski and its evaluation of tourism appeal as compared to the administrative district of Biała Podlaska (Lublin voivodeship)

Słowa kluczowe: gmina Janów Podlaski, rekreacja, turystyka, waloryzacja turystyczna, wędkarstwo

Key words: commune of Janów Podlaski, recreation, tourism, evaluation of tourism assets, angling

WPROWADZENIE

Turystyka jest istotnym miernikiem rozwoju cywilizacyjnego, o czym świadczy wzrost jej znaczenia w skali światowej. Wybór przestrzeni do realizacji aktywności turystycznej bądź zachowań rekreacyjnych jest uzależniony od jej atrakcyjności. Atrakcyjność turystyczna wiąże się z pewną charakterystyczną cechą przyciągającą turystów. Tereny stają się atrakcyjne turystycznie m.in. dzięki obecności szczególnych walorów krajobrazowych oraz obiektów zagospodarowania przestrzennego (Kowalczyk 2001). Zdaniem J. Warszzyńskiej (1971) zagadnienie atrakcyjności turystycznej powinno być rozpatrywane kompleksowo, zarówno pod względem walorów turystycznych, zagospodarowania terenu, jak i dostępności komunikacyjnej.

Podlasie, jako region o niewielkim uprzemysłowieniu oraz bogatej i dobrze zachowanej tożsamości kulturowej, swoich szans na dynamiczny rozwój powin-

no upatrywać w turystyce. Ten potencjał może przyczynić się do kreowania interesujących produktów regionalnych. Turystyka wiejska, a zwłaszcza agroturystyka, jako forma pozarolniczej działalności jest nie tylko szansą dopływu dochodu do rolnictwa, ale również daje wiele różnorodnych korzyści mieszkańcom wsi i gmin (Dębniowska 2000).

Gmina Janów Podlaski należy do najbardziej rozpoznawalnych miejsc na Podlasiu. Celem pracy jest ocena jej atrakcyjności turystycznej na tle pozostałych jednostek administracyjnych powiatu bialskiego oraz analiza potencjału rekreacyjnego środowiska przyrodniczego i aktualnego stanu zagospodarowania turystycznego gminy.

OBSZAR BADAŃ

Powiat bialski położony jest w środkowo-wschodniej Polsce, na północno-wschodnim krańcu województwa lubelskiego. Od zachodu graniczy z województwem mazowieckim, od północy z podlaskim, a od strony południowej z innymi powiatami województwa lubelskiego. Wschodnia granica powiatu jest jednocześnie fragmentem granicy państwowej z Białorusią, którą na tym odcinku wytycza linia nurtu rzeki Bug. Przy powierzchni 2754 km² jest największym powiatem województwa lubelskiego oraz jednym z trzech największych w kraju. Na jego obszarze znajduje się 347 wsi zorganizowanych w 328 sołectw, a całkowita liczba mieszkańców wynosi około 115 tys. (GUS 2006). W skład powiatu wchodzi 17 gmin wiejskich: Biała Podlaska, Drelów, Janów Podlaski, Kodeń, Konstantynów, Leśna Podlaska, Łomazy, Międzyrzec Podlaski, Piszczac, Rokitno, Rossosz, Sławatycze, Sosnówka, Terespol, Tucznia, Wisznice i Zalesie, oraz dwie gminy miejskie (Międzyrzec Podlaski i Terespol). Do gmin nadbużańskich, położonych wzdłuż wschodniej granicy powiatu, należą: Janów Podlaski, Kodeń, Konstantynów, Rokitno, Sławatycze i Terespol.

Gmina Janów Podlaski, zajmująca powierzchnię 135 km² i zamieszkiwana przez 5777 mieszkańców (GUS 2006), leży w północno-wschodniej części powiatu bialskiego. Północno-wschodnia granica gminy na odcinku 25,5 km, przylega do granicznego odcinka rzeki Bug.

MATERIAŁY I METODY

W porównawczej ocenie atrakcyjności turystycznej gmin wykorzystano metodę mierników syntetycznych, zaproponowaną przez G. Gołębskiego (1999). Wiernie odwzorowano 22 cechy charakteryzujące cztery działy (walory turystyczne, stan środowiska naturalnego, ochrona środowiska i dostępność

komunikacyjna), które według tego autora determinują atrakcyjność przestrzeni turystycznej. Analizowane cechy o charakterze stymulant i destymulant przyjmują wartości w przedziale od 0,000 do 1,000. W toku analizy zastosowano system wag poszczególnych cech i działań przyjęty przez G. Gołębskiego (1999). Głównym i bezpośrednim źródłem informacji w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia badań były urzędy gminne i powiatowe oraz Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Informacje o zarybieniach uzyskano w Zarządzie Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego, który jest dzierżawcą i użytkownikiem rybackim wód w gminie Janów Podlaski. Potencjał miejsc noclegowych w analizowanej gminie określono na podstawie badań własnych.

ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA

Analiza cech walorów turystycznych wskazuje, że gmina Janów Podlaski charakteryzuje się jednym z najniższych wskaźników zalesienia (17%) oraz przeciętnym udziałem łąk i pastwisk (23%) w powiecie. Walory jej środowiska przyrodniczego podnosi rzeka Bug oraz dwa lewobrzeżne dopływy tej rzeki (Czyżówka i Krzywula), niosące wody zaliczane do III klasy czystości. Gmina Janów Podlaski uzyskała maksymalną wartość wskaźnika obecności rzek (3), podobnie jak cztery inne jednostki.

Gmina Janów Podlaski posiada wiele atrakcji historycznych i cechuje się najwyższym wskaźnikiem koncentracji zabytków na jednostkę powierzchni w powiecie bialskim (0,89/10 km²). Jej wizytówką i najcenniejszym obiektem jest Kolegiata pod wezwaniem Świętej Trójcy z barokowym ołtarzem głównym, której budowę rozpoczęto w 1712 roku. W kolegiacie znajdują się relikwie św. Wiktora Męczennika z III wieku (Kot 1993). Na uwagę zasługują pozostałości po zespole pałacowym wraz z pałacem biskupim z lat 1770–1789, Grotą Adama Naruszewicza z roku 1796 oraz parkiem złożonym z około 2000 drzew, a także: zespół stajni (w tym Stajnia Czołowa z roku 1885, murowana według projektu Henryka Marconiego), kościół poddominikański p.w. św. Jana Chrzciciela oraz zespół cmentarza katolicko-unickiego.

Nieprzekształcone środowisko przyrodnicze, przy braku ośrodków przemysłowych i dużej czystości ekologicznej obszaru, jest ogromnym atutem gminy. Blisko 41% jej powierzchni leży w granicach Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”, co decyduje o jednym z najwyższych wskaźników udziału obszarów chronionych w stosunku do całkowitej powierzchni. Walory turystyczne Janowa Podlaskiego podnoszą imprezy kulturalne i kulturalno-sportowe o zasięgu powiatowym i wojewódzkim, z których większość ma charakter

plenerowy i jest organizowana w okresie letnim. Do takich należy zaliczyć: Janowskie Impresje Muzyczne, Sobótki, Bieg Myśliwski Hubertus oraz Podlaski Jarmark Folkloru z udziałem zespołów ludowych spoza granic naszego kraju. Jednak sztandarowa impreza, z której Janów Podlaski jest znany na świecie, to Międzynarodowe Dni Konia Arabskiego.

Przy łącznej długości szlaków turystycznych w wymiarze 65,9 km analizowana gmina charakteryzuje się największym wskaźnikiem ich udziału na jednostkę powierzchni w powiecie. Główne trasy to czerwony szlak pieszy, stanowiący część Nadbużańskiego Szlaku Przyjaźni, oraz czerwony szlak rowerowy zwany Szlakiem Nadbużańskim i wytyczony po nawierzchniach utwardzonych. Uwzględniając wagi poszczególnych cech, skalkulowany miernik syntetyczny walorów turystycznych gminy Janów Podlaski osiągnął wartość 0,586 (tab. 1).

Tab. 1. Mierniki syntetyczne działów w ocenie atrakcyjności turystycznej gmin powiatu białskiego
The synthetic measures of domains for evaluation of the tourism attractiveness of the communes of administrative district of Biała Podlaska

Gmina	Działy atrakcyjności turystycznej (waga działu)			
	Walory turystyczne (0,5)	Stan środowiska naturalnego (0,2)	Ochrona środowiska (0,2)	Dostępność komunikacyjna (0,1)
Biała Podlaska	0,331	0,685	0,000	0,549
Drelów	0,445	0,750	0,200	0,353
Janów Podlaski*	0,586	0,882	0,760	0,245
Kodeń*	0,426	0,816	0,547	0,199
Konstantynów*	0,423	0,765	0,200	0,264
Leśna Podlaska	0,321	0,839	0,646	0,244
Łomazy	0,281	0,545	0,279	0,299
Międzyrzec Podlaski	0,369	0,749	0,487	0,668
Piszczac	0,362	0,750	0,534	0,263
Rokitno*	0,453	0,775	0,564	0,237
Rossosz	0,314	0,736	0,433	0,300
Sławatycze*	0,449	0,674	0,265	0,691
Sosnówka	0,343	0,750	0,200	0,580
Terespol*	0,604	0,780	0,796	0,852
Tuczna	0,238	0,750	0,200	0,231
Wisznice	0,366	0,802	0,531	0,673
Zalesie	0,371	0,402	0,212	0,692

* Gmina nadbużańska

Stan środowiska naturalnego okolic Janowa Podlaskiego i wartość miernika syntetycznego tego działu atrakcyjności turystycznej na poziomie 0,882 stawia analizowaną gminę najwyżej w rankingu jednostek administracyjnych powiatu bialskiego. Niewielka ilość zanieczyszczeń jest emitowana jedynie z gospodarstw domowych. Gmina ma uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową, a na tle powiatu charakteryzuje się dobrze rozwiniętą infrastrukturą sieci wodociągowej oraz kanalizacyjno-sanitarnej i gazowej. Wkładem Janowa Podlaskiego w uporządkowanie gospodarki odpadami na poziomie powiatu jest lokalizacja na jego terenie międzygminnego składowiska odpadów.

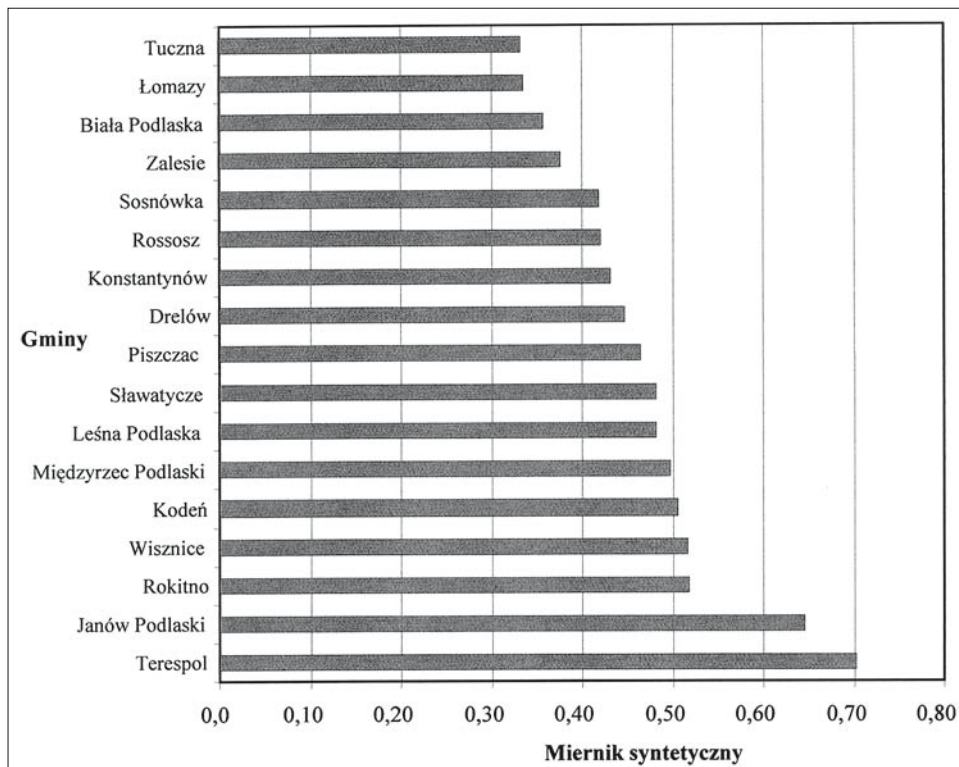
Miernik syntetyczny działu ochrona środowiska przy wartości 0,760 uplasował gminę Janów Podlaski na drugim miejscu w powiecie. O tak wysokiej pozycji w rankingu zdecydował jeden z najwyższych wskaźników przepustowości oczyszczalni ścieków (0,33) przy przeciętnym poziomie redukcji zanieczyszczeń (BZT₅) z wartością 91%. Janów Podlaski cechuje się najwyższym wskaźnikiem zagospodarowywania odpadów w całym powiecie. W gminie rekultywacji poddano wszystkie grunty zdegradowane, których powierzchnia wynosiła 4,02 ha.

Analizowana gmina charakteryzuje się bardzo niską dostępnością komunikacyjną związaną z brakiem dróg krajowych i czynnych stacji kolejowych. Brak takiej infrastruktury odnotowano również w pięciu jednostkach powiatu bialskiego. Przy przeciętnej wielkości wskaźnika zarejestrowanych w Janowie Podlaskim samochodów osobowych na 10 tys. mieszkańców gminy (1524) miernik syntetyczny tego działu dla analizowanej gminy wyniósł 0,245 i stanowi jedną z najniższych wartości w powiecie.

Proces analizy porównawczej, zamknięty na etapie kalkulacji miernika syntetycznego atrakcyjności turystycznej, stawia Janów Podlaski na drugim miejscu w rankingu gmin wiejskich powiatu bialskiego (ryc. 1). Uzyskana wielkość na poziomie 0,646 zasadniczo niewiele odbiega od miernika opisującego atrakcyjność gminy Terespol (0,702). Wyniki wskazują na wyraźną przewagę tych dwóch gmin nadbużańskich w klasyfikacji końcowej na tle pozostałych 15 jednostek administracyjnych powiatu bialskiego.

PRZYRODNICZE UWARUNKOWANIA ROZWOJU TURYSTYKI

Atrakcyjności turystycznej gminy Janów Podlaski sprzyjają jej szczególne walory przyrodnicze. Główną rolę odgrywają tereny o wysokim stopniu naturalności. Można tu podziwiać meandrującą, nieregulowaną rzekę Bug i jej liczne starorzecza, z których największe zlokalizowane są w okolicach Bubla Starego („Bubel”), Janowa („Szczerbacz”) i Woroblina („Woroblin”). Urozmaicona

Ryc. 1. Atrakcyjność turystyczna gmin powiatu bialskiego

Tourism attractiveness of the communes in the administrative district of Biała Podlaska

struktura użytkowania gruntów sprzyja rozwojowi turystyki przy 40% udziale lasów, łąk i pastwisk. W krajobrazie leśnym przeważającym typem siedliskowym jest bór świeży z dominującą sosną zwyczajną. Obszary szczególnie cenne pod względem przyrodniczo-krajobrazowym są położone na terenie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”, którego powierzchnia wraz z otuliną zajmuje 5543 ha. Na granicy gmin Janów Podlaski i Konstantynów znajdują się głębokie wąwozy, powstałe na skutek działania erozji wodnej. Osobliwe grądy porastają wysoki brzeg starego koryta Bugu. Nadrzeczne łągi i przyległe łąki chronione są w rezerwacie faunistycznym Kalinik, który jest również ostoją ptactwa. Atrakcyjnym kompleksem leśnym o powierzchni 132,38 ha jest rezerwat Łęg Dębowy położony w zakolu Bugu na północny-wschód od Wygody. Charakteryzuje się zwartym kompleksem starodrzewu dębowego z panującym dębem szypułkowym. Ze zbiorowisk leśnych dominują tu żyzne łągi wiązowo-jesionowe i olszowo-jesionowe. W fazie projektu jest rezerwat ornitologiczny o nazwie Ujście Czyżówki, który ma objąć dolny odcinek tego dopływu Bugu.

Ewenementem gminy Janów Podlaski jest występowanie rzadko spotykanych w Europie nadrzecznych łągów wierzbowo-topolowych. Ich ochrona jest planowana w rezerwacie florystycznym Skorzyzna.

Przez teren gminy przepływają dwa niewielkie lewobrzeżne dopływy Bugu, tj. Czyżówka i Krzywula. Zabiegi melioracyjne znacznie obniżyły ich walory estetyczne i krajobrazowe. W dolinie Krzywuli są zlokalizowane dwa sztuczne zbiorniki retencyjne o nazwach Kozioł i Zaborek. Powierzchnia każdego z nich wynosi około 8,5 ha, a głębokość nie przekracza 3 metrów. Przy braku jezior oraz z uwagi na niebezpieczeństwo, jakie niosą kąpiele w Bugu, tj. rzece o niestabilnym zróżnicowanym dnie i wartkim nurcie, zbiorniki te pełnią czasami funkcję kąpielisk, choć nie są do tego przystosowane. Są wykorzystywane jako łowiska wędkarskie. O walorach użytkowych decydują tu głównie uwarunkowania przyrodnicze (Skrzypczak i in. 2007), które wyznaczają ich pojemność na poziomie 35 wędkarzy na dobę. Najbardziej atrakcyjnymi miejscami połowu ryb w gminie jest jednak rzeka Bug i jej liczne starorzecza. Zatopione pnie drzew w korycie rzeki oraz twarde, piaszczysto-gliniaste dno sprzyja występowaniu bogatej ichtiofauny. W całym kraju Bug jest uważany za sztandarowe łowisko okazałych sumów, szczupaków i sandaczy, które co roku przyciąga liczne rzesze wędkarzy. Z tego powodu na odcinku pomiędzy Pratulinem (gm. Terespol) a Janowem Podlaskim organizowane są Ogólnopolskie Zawody Spinningowe.

STAN ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO

Przy sprzyjających uwarunkowaniach środowiska przyrodniczego dla rozwoju turystyki i rekreacji jego funkcjonalność i możliwość wykorzystania w dużej mierze uzależnione są od poziomu zagospodarowania. Rozwój turystyki i rekreacji wodnej jest związany z wyznaczaniem kąpielisk i miejsc plażowania, wędkarskim zagospodarowaniem rzek i zbiorników wodnych oraz organizacją tras wędrówek wodnych. Gmina nie posiada urządzonych kąpielisk, a trawiaste plaże i „dzikie kąpieliska” nadbużańskie wciąż cieszą się popularnością wśród jej mieszkańców. Brakiem uzasadnienia dla takich inwestycji jest pozaklasowa jakość wód Bugu, które nie spełniają norm określonych w uregulowaniach prawnych (Dz.U.02.183.1530). Ponadto położenie gminy na terenie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” zobowiązuje do przestrzegania zasad, dotyczących użytkowania terenów nadrzecznych. Teren parku krajobrazowego wraz z otuliną jest podzielony na strefy użytkowania rekreacyjnego. Według Operatu kształtowania rekreacji do planu ochrony Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” na terenie dolin nadrzecznych (strefa D) zaleca się

zagospodarowanie turystyczne o małym stopniu intensywności, z pozostawieniem stref niezabudowanych i niewygradzonych w bezpośrednim sąsiedztwie koryt rzecznych i zbiorników wodnych. Dla Bugu szerokość strefy D wynosi co najmniej 200 m, a dla jego dopływów co najmniej 100 m. Jednak zależy ona od szerokości tarasu zalewowego w miejscu proponowanej lokalizacji obiektu oraz od walorów przyrodniczych występujących w jego sąsiedztwie.

Zbiorniki retencyjne nie są przystosowane do pełnienia funkcji kąpielisk. Jedyną formą inwestycji jest pomost rekreacyjny nad zbiornikiem Zaborek, udostępniony zakwaterowanym w pobliskim pensjonacie turystom.

Istotną formą zagospodarowania wód dla wędkarstwa są zarybienia, które służą uzupełnieniu rybostanu poddawanemu presji wędkarskiej (Skrzypczak i in. 2006). Analiza ich struktury wskazuje, że największy udział w zarybieniach ma karp. Rocznie do zbiorników retencyjnych i starorzeczy wprowadza się od 500 do 800 kilogramów krocza tego gatunku, co stanowi średnio około 67% masy wszystkich zarybień rocznie. Karaś, zarówno pospolity, jak i srebrzysty, jest wprowadzony w ilości od 150 do 200 kilogramów narybku (średnio 17%). Co roku do wód wprowadzany jest także narybek szczupaka w ilościach od 100 do 130 kilogramów (średnio 10%), kroczek suma w ilości od 50 do 70 kilogramów (średnio 4%) oraz narybek jazia w ilościach od 20 do 30 kilogramów (średnio 2%). Wszystkie te gatunki są zaliczane do atrakcyjnych z wędkarskiego punktu widzenia (Skrzypczak 2005), choć ich wartość ekologiczna jest zróznicowana.

Przez gminę Janów Podlaski przebiega odcinek turystycznego szlaku wodnego o nazwie Dolina Krzyny i Bugu i całkowitej długości około 100 km. Swój początek bierze na rzece Krzynie w Białej Podlaskiej, biegnąc w kierunku Nepli i dalej Bugiem, aż do Mężenina. Począwszy od roku 1993, corocznie w lipcu organizowane są tutaj spływy kajakowe oraz spływy tratwami. Jest to Nadbużański Rajd Turystyczny Rowerowo-Kajakowy „Bug”. Równoległe ze spływem trasę przemierza także ekipa rowerowa i samochodowa. Na 86 kilometrze trasy w miejscowości Wygoda znajduje się stacja wodna, uzupełniająca infrastrukturę turystyczną gminy Janów Podlaski.

Turystyka wędrówkowa w gminie jest realizowana na wyznaczonych i oznakowanych ścieżkach dydaktycznych oraz pieszych i rowerowych szlakach turystycznych. Szczególnymi walorami poznawczymi charakteryzuje się ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna Nadbużańskie Łęgi o długości 12,5 km, wyposażona w tablice informacyjne. Z kolei trasa Nadbużańskiego Szlaku Przyjaźni dociera na skraj rezerwatu Łęg Dębowy. Obie wiodą częściowo przez zalewane okresowo łąki oraz tarasy nadrzeczne. Pełną funkcjonalność osiągają zatem w okresie letnim. Największą atrakcją turystyczną na szlaku wędrówek pieszych jest

Stadnina Koni na Wygodzie. Obecnie rozważana jest możliwość utworzenia trasy konnej z wykorzystaniem zaplecza stadniny. Warto podkreślić, że trasy wędrowskie na całej długości są zadbane i utrzymane w najlepszym porządku. Wzdłuż nich zlokalizowane są dogodne miejsca do biwakowania i rozpalania ognisk.

Warunkiem rozwoju funkcji turystycznej gminy jest dostępność bazy noclegowej. W sezonie 2006 do dyspozycji turystów było siedem gospodarstw agroturystycznych, pensjonat, hotel oraz jedno sezonowe schronisko młodzieżowe, które łącznie oferowały 182 całoroczne miejsca noclegowe oraz 51 miejsc sezonowych. Oznacza to wyraźny rozwój bazy noclegowej w porównaniu z rokiem 2002, kiedy do dyspozycji turystów było 97 miejsc całorocznych i 38 sezonowych. Większość gospodarstw proponuje 2–3 osobowe pokoje z węzłem sanitarnym o zróżnicowanym standardzie i dostępem do kuchni. Do nielicznych atrakcji oferowanych turystom przez gospodarzy należą przejażdżki rowerowe i konne. Liczba rowerów z przeznaczeniem do odpłatnego wypożyczenia w poszczególnych gospodarstwach agroturystycznych waha się od 3 do 6 sztuk. Natomiast do konnych przejażdżek wykorzystywane są konie używane do prac polowych. W pensjonacie i hotelu jest możliwość wyboru nawet koloru ścian w pokoju czy też jego wystroju. Do noclegów w wyjątkowych warunkach przystosowano np. stary młyn.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Rozwój turystyki wiąże się z atrakcyjnością turystyczną regionu (Gołemb-ski 1999). W ocenie walorów turystycznych i ochrony środowiska gmina Janów Podlaski uzyskała wartości tylko nieznacznie mniejsze od najatrakcyjniejszej gminy Terespol. Tereny wokół Janowa Podlaskiego charakteryzują się z kolei najwyższą wartością miernika w dziale określającym stan środowiska naturalnego. Atrakcyjność turystyczną pozostałych gmin powiatu bialskiego obniża niekorzystna struktura użytkowania gruntów, a także brak szczególnych walorów środowiska przyrodniczego, zbiorników wodnych oraz odpowiedniej, szeroko rozumianej infrastruktury turystycznej. Atrakcyjność sześciu gmin jest związana z rzeką Bug, jednak rozwojowi turystyki wodnej i funkcji rekreacyjnej nie sprzyja zanieczyszczenie wody oraz graniczny charakter rzeki. Przebywanie w strefie nadgranicznej w porze nocnej wymaga poinformowania Straży Granicznej. W związku z tym liczba wędkarzy dokonujących połowów nocnych jest ograniczona. Paradoksalnie taka sytuacja potęguje zjawisko kłusownictwa w tym rejonie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami granicznymi także spływ kajakowy wymaga uzyskania pozwolenia Straży Granicznej (Dz.U.06.94.653).

Ograniczeniem dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej gminy jest niewystarczający poziom inwestycji w zakresie obiektów kulturalno-sportowych. Przy niesprzyjającej pogodzie program wypoczynkowy jest bardzo mocno ograniczony. Istniejąca infrastruktura w postaci sal gimnastycznych czy boisk szkolnych nie pozwala na jej wykorzystanie w czasie trwania sezonu urlopowego. Ponadto większość atrakcji oferowanych przez właścicieli gospodarstw agroturystycznych ma charakter bezinwestycyjny, tzn. że są oparte na walorach środowiska naturalnego o charakterze niezainwestowanym. W ofercie wypoczynku proponują np. kąpiele wodne na „dzikich” i niebezpiecznych kąpieliskach rzecznych nad Bugiem. Bardzo podobny charakter ma również oferta wędkowania, gdyż wskazywanym łowiskiem jest najczęściej rzeka Bug. Mankamentem oferty jest to, że gospodarze nie pośredniczą w rozprowadzaniu pozwoleń na wędkowanie, a jedynie udostępniają wędkę, podbieraki i drobny sprzęt wędkarski.

LITERATURA

- Dębniowska M., 2000: Rozwój agroturystyki i jej wpływ na przeobrażenia w rolnictwie i na wsi, część I. Wyd. UW-M, Olsztyn.
- Dz.U.02.183.1530 – Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na kąpieliskach.
- Dz.U.06.94.653 – Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 maja 2006 r. w sprawie warunków uprawiania turystyki, sportu, polowań i połowu ryb w strefie nadgranicznej.
- Gołembowski G., 1999: Regionalne aspekty rozwoju turystyki. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa–Poznań.
- GUS, 2006: Bank Danych Regionalnych; <http://www.stat.gov.pl>
- Kot H., 1993: Park Krajobrazowy Podlaski Przełom Bugu, t. 1. EKOS, Siedlce.
- Kowalczyk A., 2001: Geografia turystyki. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Skrzypczak A., 2005: Ocena przydatności rekreacyjnej naturalnych zbiorników wodnych dla wędkarstwa. Folia Turistica, 16.
- Skrzypczak A., Zarębski B., Szypillo A., Mamcarz A., 2006: Evaluation of the angling assets of natural water reservoirs: A case study of the lakes in the communes of Liniewo and Nowa Karczma (administrative district of Kościerzyna, province of Pomorze). EJPAU, 9 (4), #34.
- Skrzypczak A., Szypillo A., Zarębski B., Mamcarz A., 2007: The ecological state and lakeshore accessibility in an assessment of the recreational potential of lakes in the communes of Liniewo and Nowa Karczma (administrative district of Kościerzyna, province of Pomorze). EJPAU, 10 (1), #08.
- Warszyńska J., 1971: Waloryzacja miejscowości z punktu widzenia atrakcyjności turystycznej (zarys metody). Zesz. Nauk. UJ. Prace Geogr. PWN, Warszawa–Kraków.

SUMMARY

The purpose of this thesis has been to evaluate tourism appeal of the commune of Janów Podlaski, as compared to the other communes in the administrative district of Biała Podlaska, and to analyse the recreational potential of the natural environment within the commune and its present day infrastructure for tourism industry. For evaluation of the tourism attractiveness of the commune, based on comparative analysis, the method of synthetic measures was applied. The commune of Janów Podlaski belongs to one of the most attractive areas for tourists in the administrative district of Biała Podlaska. The attractiveness of the commune is associated with the Bug river, which flows across high-value landscapes and possess many ecological assets. Development of water tourism, however, is hindered by the fact that the Bug forms part of Poland's state border and its water is rather polluted. Walking tourism in the commune of Janów Podlaski is encouraged owing to a well-developed and properly sign-posted networks of trails. The accommodation facilities are not evenly distributed as most of the rooms for tourists can be found in Janów Podlaski.